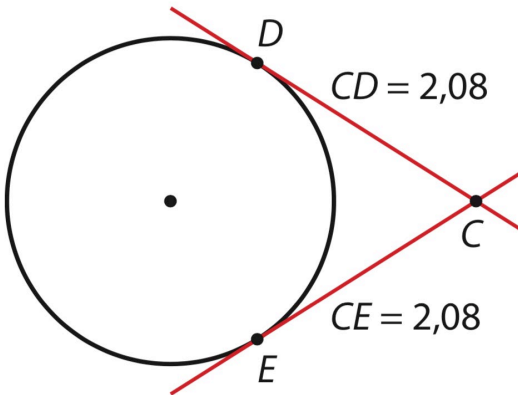

11.1

Piirretään ympyrä, piste C ja pisteen C kautta kulkevat ympyrän tangentit.

Merkitään sivuamispisteet E ja D . Mitataan sivuamispisteiden E ja D etäisyydet pisteestä C .

Pisteen C etäisyys kummastakin sivuamispisteestä näyttää olevan aina yhtä suuri vaikka pistettä C siirtää.

Vastaus

Pisteen C etäisyys kummastakin sivuamispisteestä näyttää aina olevan yhtä suuri.

11.2

Merkitään keskipiste $(3, 4)$.

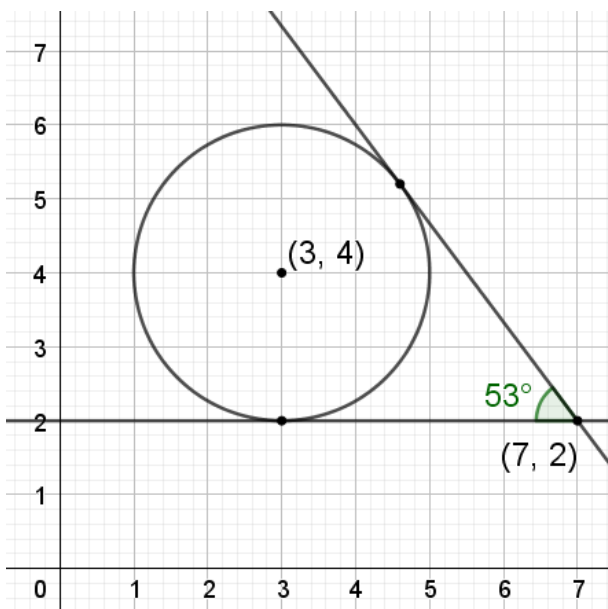
Piirretään ympyrä, jonka keskipiste on $(3, 4)$ ja säde 2.

Merkitään piste $(7, 2)$.

Piirretään pisteen $(7, 2)$ kautta kulkevat ympyrän tangentit.

Merkitään tangenttien ja ympyrän leikkauspisteet.

Mitataan tangenttikulman suuruus.

Tangenttikulman suuruus on 53° .

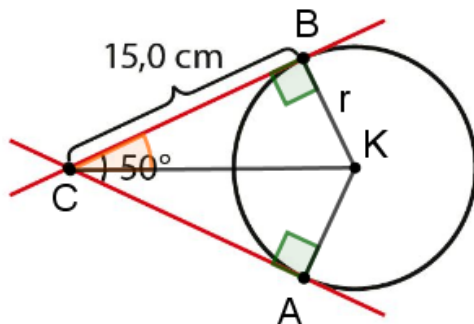
Vastaus

53°

11.3

Täydennetään kuvaan ympyrän keskipisteen ja tarkastelupisteen välinen jana CK sekä tangenttien sivuamispisteisiin piirretyt säteet. Tällöin muodostuu kaksi suorakulmaista kolmioita.

Kuvio on symmetrinen jana CK suhteen, joten jana CK puolittaa tangenttien välisen kulman: $\frac{50^\circ}{2} = 25^\circ$.

Ratkaistaan ympyrän säde r suorakulmaisesta kolmiosta CKB .

$$\tan 25^\circ = \frac{r}{15,0}$$

Kulman tangentti on vastaisen kateetin suhde viereiseen kateettiin.

$$r = 15,0 \cdot \tan 25^\circ$$

$$\approx 6,9946 \text{ (cm)}$$

Lasketaan ympyrän pinta-ala.

$$A = \pi r^2 \quad \text{Sijoitetaan } r = 6,994.$$

$$= \pi \cdot 6,9946^2$$

$$\approx 154 \text{ (cm}^2\text{)}$$

Ympyrän pinta-ala on 154 cm^2 .

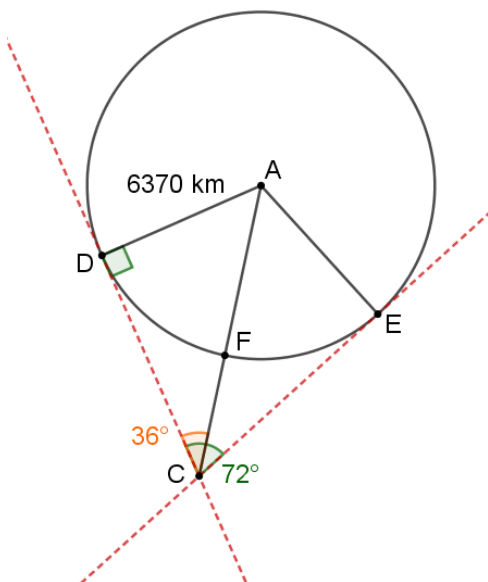
Vastaus

$$154 \text{ cm}^2$$

11.4

Piirretään mallikuva. Näkökulma on tangenttien välinen kulma.

Jana CA puolittaa kulman: $\frac{72^\circ}{2} = 36^\circ$.

Ratkaistaan sivun AC pituus suorakulmaisesta kolmiosta CAD .

$$\sin 36^\circ = \frac{6370}{AC}$$

Sini on vastaisen kateetin
suhde hypotenuusaan.
Ratkaista CAS-laskimella.

$$AC \approx 10837,3 \text{ (km)}$$

Lasketaan satelliitin etäisyys Maan pinnasta eli janan CF pituus.

$$CF = 10837,3 \text{ km} - 6370 \text{ km} = 4467,3 \text{ km} \approx 4500 \text{ km}$$

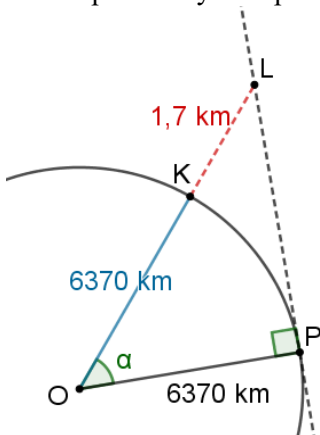
Vastaus

4500 km

11.5

Lasketaan, kuinka etäällä Kajaanista on etäisin paikka, jonka lentokoneesta voi nähdä.

Piirretään mallikuva. Horisontista saapuvat valonsäteet kulkevat pitkin maapallon poikkileikkausympyrän tangenttia. Etäisyys Kajaanista (K) etäisimpään näkyvään paikkaan (P) on kaaren KP pituus.

Ratkaistaan keskuskulman α suuruus suorakulmaisesta kolmiosta.

$$\cos \alpha = \frac{6370}{6370 + 1,7} = \frac{6370}{6371,7}$$

Kosini on viereisen kateetin
suhde hypotenuusaan.

$$\alpha = \cos^{-1} \left(\frac{6370}{6371,7} \right) \approx 1,3236^\circ$$

Lasketaan kaaren KP pituus.

$$KP \approx \frac{1,3236^\circ}{360^\circ} \cdot 2\pi \cdot 6370$$

$$b = \frac{\alpha}{360^\circ} \cdot 2\pi r, \text{ missä}$$

$$\alpha \approx 1,3236^\circ \text{ ja } r = 6370$$

$$\approx 150 \text{ (km)}$$

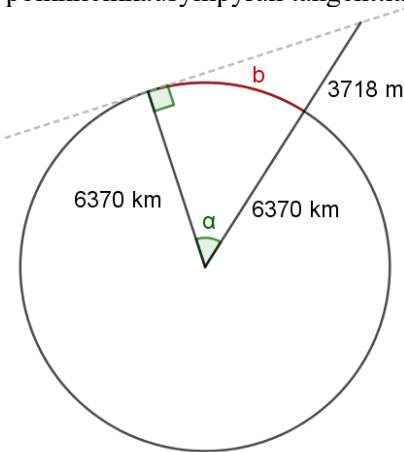
Näkökenttä ulottuu 150 kilometrin päähän Kajaanista ja siis myös Pohjanlahdelle 130 kilometrin päähän.

Vastaus

Voi nähdä.

11.6

Piirretään mallikuva. Merkitään Teiden ja Afrikan rannikon välimatkaa eli kaaren pituutta kirjaimella b . Maan etäisimmästä näkyvästä kohdasta Teiden huipulle saapuvat valonsäteet kulkevat pitkin maapallon poikkileikkausympyrän tangenttia.

Teiden korkeus on $3718 \text{ m} = 3,718 \text{ km}$.

Ratkaistaan kulman α suuruus suorakulmaisesta kolmiosta.

$$\cos \alpha = \frac{6370}{6370 + 3,718} = \frac{6370}{6373,718}$$

$$\alpha = \cos^{-1} \left(\frac{6370}{6373,718} \right)$$

$$\approx 1,9571^\circ$$

Lasketaan kaaren pituus b .

$$b = \frac{1,9571^\circ}{360^\circ} \cdot 2\pi \cdot 6370 \qquad b = \frac{\alpha}{360^\circ} \cdot 2\pi r$$

$$\approx 220 \text{ (km)}$$

Teiden ja Afrikan välimatka on 220 km.

Vastaus

220 km

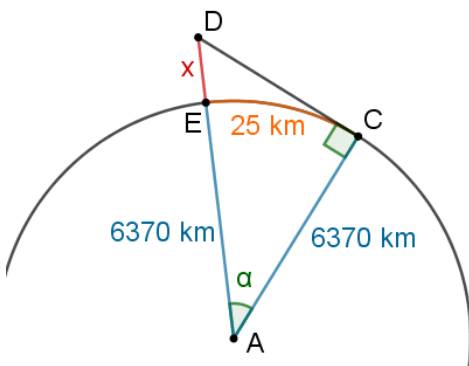
11.7

Huomaa, että kirjan ensimmäisistä painoksista tehtävästä puuttuu tieto ”Maapallon säde on 6370 km”.

Piirretään mallikuva. Merkitään majakan korkeutta kirjaimella x .

Horisontista saapuvat valonsäteet kulkevat pitkin maapallon poikkileikkausympyrän tangenttia.

Näkyvän merialueen leveys 25 km on maapallon poikkileikkausympyrän kaaren pituus.

Sektorin kaaren pituus on 25 km. Ratkaistaan keskuskulman α suuruus.

$$25 = \frac{\alpha}{360^\circ} \cdot 2\pi \cdot 6370$$

$$b = \frac{\alpha}{360^\circ} \cdot 2\pi r, \text{ missä } b = 25 \text{ ja } r = 6370.$$

Ratkaistaan CAS-laskimella.

$$\alpha \approx 0,22487^\circ$$

Ratkaistaan majakan korkeus suorakulmaisesta kolmiosta.

$$\cos 0,22487^\circ = \frac{6370}{6370 + x}$$

Kosini on viereisen kateetin
suhde hypotenuusaan.

Ratkaistaan CAS-laskimella.

$$x \approx 0,049 \text{ (km)}$$

Majakan valon tulisi olla vähintään korkeudella $0,049 \text{ km} = 49 \text{ m}$.

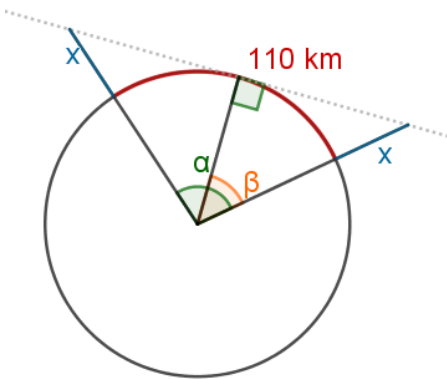
Vastaus

vähintään 49 m

11.8

Huomaa, että kirjan ensimmäisistä painoksista tehtävästä puuttuu tieto ”Maapallon säde on 6370 km”.

Merkitään linkkitornin korkeutta kirjaimella x . Piirretään mallikuva. Linkkitornien välinen etäisyys 110 km on maapallon poikkileikkausympyrän kaaren pituus. Maapallon säde on 6370 km.

Kaaren pituus on 110 km. Ratkaistaan keskuskulman α suuruus.

$$110 = \frac{\alpha}{360^\circ} \cdot 2\pi \cdot 6370$$

$$b = \frac{\alpha}{360^\circ} \cdot 2\pi r, \text{ missä } b = 110 \text{ ja } r = 6370.$$

Ratkaistaan CAS-laskimella.

$$\alpha \approx 0,98941^\circ$$

Lasketaan kulman β suuruus.

$$\beta = \frac{\alpha}{2} = \frac{0,98941^\circ}{2} = 0,494705^\circ$$

Ratkaistaan linkkitornin korkeus x suorakulmaisesta kolmiosta.

$$\cos 0,494705^\circ = \frac{6370}{6370 + x}$$

Kosini on viereisen kateetin
suhde hypotenuusaan.

Ratkaistaan CAS-laskimella.

$$x \approx 0,24 \text{ (km)}$$

Tornien korkeus täytyy olla vähintään 0,24 km = 240 m.

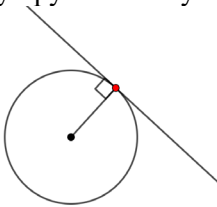
Vastaus

vähintään 240 m

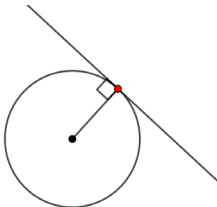

11.9

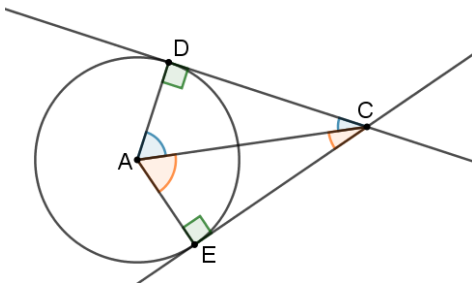
- a) Väite on epätosi. Kehällä olevan pisteen kautta voidaan piirtää ympyrälle vain yksi tangentti.

- b) Väite on epätosi. Ympyrän sisällä olevan pisteen kautta ei voida piirtää ympyrälle yhtäkään tangenttia.
- c) Väite on tosi. Tangentti ja sivuamispisteeseen piirretty säde ovat aina kohtisuorassa toisiaan vastaan.

- d) Väite on tosi.

Kolmion kulmien summa on 180° , joten kuvan nelikulmion $AECD$ kulmien summa on 360° . Koska tangentin ja säteen välinen kulma on 90° , on kulmien A ja C summa $360^\circ - 90^\circ - 90^\circ = 180^\circ$.

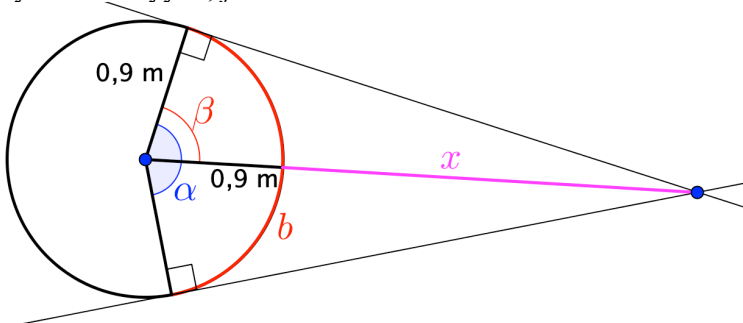
Vastaus

- a) epätosi   b) epätosi
c) tosi   d) tosi

11.10

Piirretään mallikuva. Mainoksen leveys 2,6 m on kaaren pituus b .

Mainostelineen säde on $\frac{1,8 \text{ m}}{2} = 0,9 \text{ m}$. Merkitään kirjaimella x katsojan lyhintä etäisyyttä, josta hän voi nähdä koko mainoksen.

Ratkaistaan kaarta vastaavan keskuskulman α suuruus.

$$b = \frac{\alpha}{360^\circ} \cdot 2\pi r \quad \text{Sijoitetaan } b = 2,6 \text{ ja } r = 0,9.$$

$$2,6 = \frac{\alpha}{360^\circ} \cdot 2\pi \cdot 0,9 \quad \text{Ratkaistaan CAS-laskimella}$$

$$\alpha \approx 165,52^\circ$$

Jana tangenttien leikkauspisteestä ympyrän keskipisteeseen puolittaa

$$\text{keskuskulman: } \beta = \frac{165,52^\circ}{2} = 82,760^\circ.$$

Ratkaistaan katsojan etäisyys x mainostolpasta.

$$\cos(82,760^\circ) = \frac{0,9}{0,9 + x} \quad \text{Ratkaistaan CAS-laskimella.}$$

$$x \approx 6,2 \text{ (m)}$$

Julisteen näkee kokonaan noin 6,2 metrin etäisyydeltä, joten sitä ei voi nähdä kokonaan 4 metrin etäisyydeltä.

Vastaus

Ei voi.

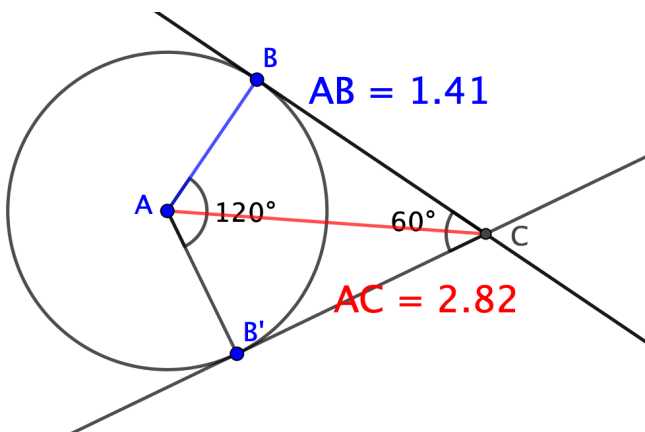
11.11

- a) Piirretään geometriaohjelmalla jokin ympyrä. Merkitään ympyrän kehälle piste B . Piirretään 120° :n kulma, jonka kärki on ympyrän keskipisteessä A .

Piirretään ympyrälle tangentit pisteisiin B ja B' .

Merkitään tangenttien leikkauspiste C .

Mitataan tangenttikulman C suuruus.

Tangenttikulman suuruus on 60° .

- b) Mitataan tangenttien leikkauspisteen ja ympyrän keskipisteen välinen etäisyys.

Mallikuvan tapauksessa $AC \approx 2,82$.

Mitataan ympyrä säde.

Mallikuvan tapauksessa $AB \approx 1,41$

Lasketaan janojen AC ja AB pituuksien suhde.

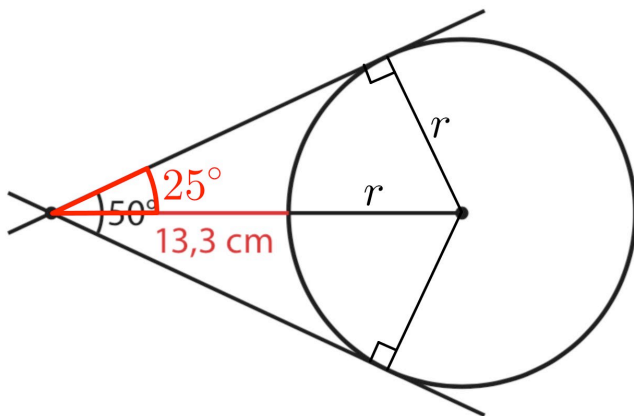
$$\frac{2,82}{1,41} = 2$$

Kysytty suhde on siis $2 : 1$.

Vastaus

- a) Tangenttikulman suuruus on 60° .
b) Mitatun etäisyyden ja säteen suhde on $2 : 1$.

11.12

Ympyrän keskipisteestä tangenttien leikkauspisteeseen piirretty jana puolittaa tangenttien välisen kulman: $\frac{50^\circ}{2} = 25^\circ$.

Ratkaistaan ympyrän säde r suorakulmaisesta kolmiosta.

$$\sin 25^\circ = \frac{r}{r + 13,3}$$

Kulman sini on vastaisen kateetin
suhde hypotenuusaan.

Ratkaistaan yhtälö CAS-laskimella.

$$r \approx 9,7 \text{ (cm)}$$

Ympyrän säde on 9,7 cm.

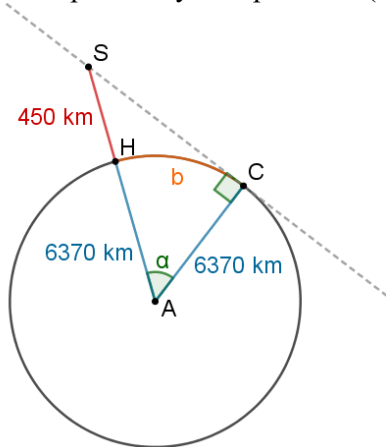
Vastaus

9,7 cm

11.13

Lasketaan, kuinka etäällä Helsingistä on etäisin paikka, jonka satelliitista voi nähdä.

Piirretään mallikuva. Horisontista saapuvat lähetyssignaalit kulkevat pitkin maapallon poikkileikkausympyrän tangenttia. Etäisyys Helsingistä (H) etäisimpään näkyvään paikkaan (C) on kaaren pituus b .

Ratkaistaan keskuskulman α suuruus suorakulmaisesta kolmiosta.

$$\cos \alpha = \frac{6370}{6370 + 450} = \frac{6370}{6820}$$

Kosini on viereisen kateetin
suhde hypotenuusaan.

$$\alpha = \cos^{-1}\left(\frac{6370}{6820}\right) \approx 20,930^\circ$$

Lasketaan kaaren b pituus.

$$\begin{aligned} b &= \frac{20,930^\circ}{360^\circ} \cdot 2\pi \cdot 6370 \\ &\approx 2300 \text{ (km)} \end{aligned}$$

Lähetyalue ulottuu 2300 km:n päähän.

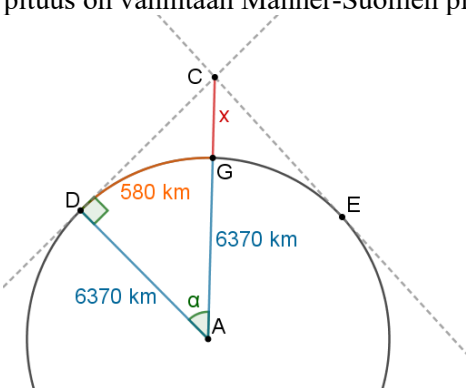
Vastaus

2300 km

11.14

Huomaa, että kirjan ensimmäisistä painoksista tehtävästä puuttuu tieto ”Maapallon säde on 6370 km”.

Manner-Suomi näkyy pisteestä C , jos tangenttien rajoittaman kaaren DE pituus on vähintään Manner-Suomen pituus 1160 km.

Kulmaa α vastaavan kaaren pituus on puolet kaaren DE

pituudesta: $\frac{1160 \text{ km}}{2} = 580 \text{ km}$. Ratkaistaan kulman α suuruus.

$$b = \frac{\alpha}{360^\circ} \cdot 2\pi r$$

Sijoitetaan $b = 580$ ja $r = 6370$.

$$580 = \frac{\alpha}{360^\circ} \cdot 2\pi \cdot 6370$$

Ratkaistaan CAS-laskimella.

$$\alpha \approx 5,2169^\circ$$

Merkitään pisteen C etäisyyttä maanpinnasta kirjaimella x . Ratkaistaan etäisyys suorakulmaisesyta kolmiosta ADC .

$$\cos 5,2169^\circ = \frac{6370}{6370 + x}$$

Kosini on vieresen kateetin

suhde hypotenuusaan.

Ratkaistaan CAS-laskimella.

$$x \approx 26,497 \text{ (km)}$$

On noustava vähintään 27 km:n korkeudelle.

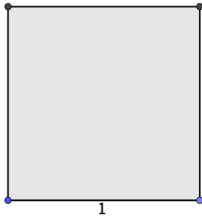
Vastaus

vähintään 27 km:n korkeudelle

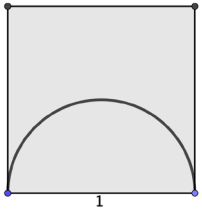
11.15

Piirretään **jana kiinteällä pituudella**, joka on yksi.

Piirretään **säännöllinen monikulmio**, jonka yhtenä sivuna on piirretty jana, ja kärkien lukumäärä on 4.

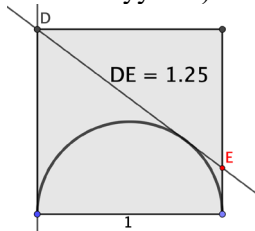
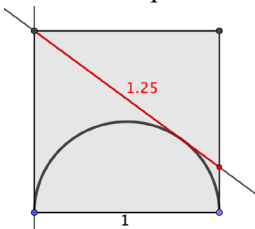

Piirretään neliön yhdelle sivulle **puoliympyrä**.

Piirretään ympyrälle **tangentti**, joka kulkee neliön vasemman yläkärjen kautta. Merkitään tangentin ja neliön sivun **leikkauspiste**. Mitataan tangentista neliön sisään jäävän osan **pituus**.

(Pituuden voit mitata piirtämällä janan ja mittaamalla sen pituuden, tai mittaamalla pisteiden välisen etäisyyden.)

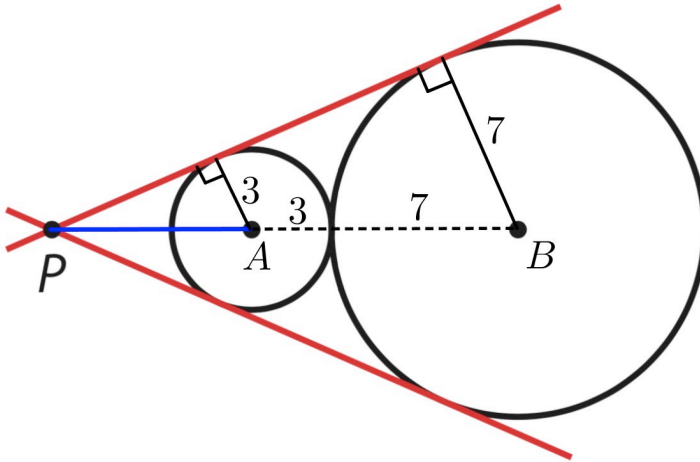
Tangentista neliön sisälle jäävän osan pituus $x = 1,25$.

Vastaus

$$x = 1,25$$

11.16

Piirretään mallikuva.

Kuvan kolmiot ovat yhdenmuotoiset kk-lauseen perusteella:

- Kolmioilla on yhteinen kulma.
- Molemmissa kolmioissa on suora kulma.

Muodostetaan verrantoyhtälö ja ratkaistaan janan PA pituus.

$$\frac{PA}{PA + 3 + 7} = \frac{3}{7} \quad \text{Ratkaistaan CAS-laskimella.}$$

$$PA = \frac{15}{2} = 7,5$$

Pisteen P etäisyys pienemmän ympyrän keskipisteestä on $PA = 7,5$.

Pisteen P etäisyys isomman ympyrän keskipisteestä on

$$PB = 7,5 + 3 + 7 = 17,5.$$

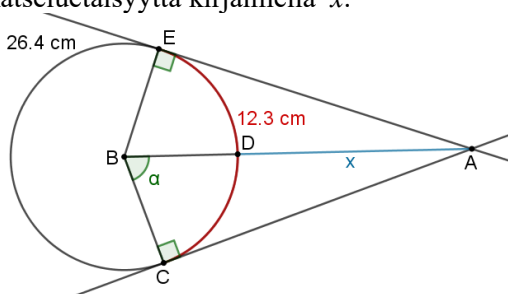
Vastaus

17,5

11.17

Piirretään mallikuva. Etiketti näkyy pisteestä A , jos tangenttien rajoittaman kaaren pituus on vähintään etiketin leveys 12,3 cm. Merkitään katseluetäisyyttä kirjaimella x .

Pullon ympärysmitta on 26,4 cm. Ratkaistaan pullon säde r .

$$p = 2\pi r$$

Sijoitetaan $p = 26,4$.

$$26,4 = 2\pi \cdot r$$

Ratkaistaan CAS-laskimella.

$$r \approx 4,2017 \text{ (cm)}$$

Kaaren CD pituus on puolet etiketin leveydestä: $\frac{12,3 \text{ cm}}{2} = 6,15 \text{ cm}$.

Ratkaistaan keskuskulman α suuruus.

$$b = \frac{\alpha}{360^\circ} \cdot 2\pi r$$

Sijoitetetaan $b = 6,15$ ja $r \approx 4,2017$.

$$6,15 \approx \frac{\alpha}{360^\circ} \cdot 2\pi \cdot 4,2017$$

Ratkaistaan CAS-laskimella.

$$\alpha \approx 83,863^\circ$$

Ratkaistaan etäisyys x suorakulmaisesta kolmiosta ABC .

Kosini on viereisen kateetin
suhde hypotenuusaan.

$$\cos 83,863^\circ = \frac{4,2017}{4,2017 + x}$$

Ratkaistaan CAS-laskimella.

$$x \approx 35,101 \text{ (cm)}$$

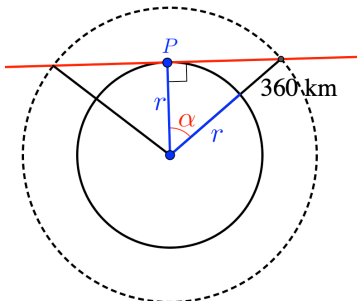
Pullon tulee olla vähintään 35,1 cm:n etäisyydellä silmästä.

Vastaus

35,1 cm:n etäisyydellä

11.18

Piirretään mallikuva. Avaruusasema on horisontin yläpuolella, kun se on pisteeseen P piirretyn tangentin yläpuolella.

Ratkaistaan maapallon säde r .

$$p = 2\pi r$$

Sijoitetaan $p = 40\,000$.

$$40\,000 = 2\pi \cdot r$$

Ratkaistaan CAS-laskimella.

$$r \approx 6366,198 \text{ (km)}$$

Ratkaistaan kulma α suorakulmaisesta kolmiosta.

$$\cos \alpha = \frac{6366,198}{6366,198 + 360}$$

Kosini on viereisen kateetin suhde hypotenuusaan.

$$\alpha = \cos^{-1} \left(\frac{6366,198}{6366,198 + 360} \right)$$

$$\approx 18,830^\circ$$

Tangentin yläpuolella olevaa lentoradan kaartaa vastaava keskuskulma on 2α . Koko kierrosta vastaa täysi kulma 360° . Kiertoaika maapallon ympäri on 92 minuuttia.

Lasketaan aika, jonka satelliitti on horisontin yläpuolella.

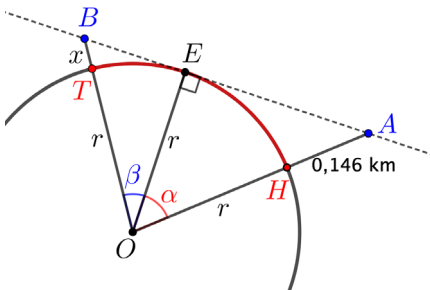
$$\frac{2 \cdot 18,830^\circ}{360^\circ} \cdot 92 \text{ min} \approx 9,6 \text{ min}$$

Vastaus

9,6 min

11.19

Piirretään mallikuva. Helsingissä sijaitsevan linkkitornin korkeus on $146 \text{ m} = 0,146 \text{ km}$. Merkitään Tallinnassa mitattua korkeutta kirjaimella x .

Maapallon ympärysmitta on $40\,000 \text{ km}$. Ratkaistaan maapallon säde r .

$$p = 2\pi r \quad \text{Sijoitetaan } p = 40\,000.$$

$$40\,000 = 2\pi \cdot r$$

$$r \approx 6366,198 \text{ (m)}$$

Kaaren TH pituus on Helsingin ja Tallinnan välinen etäisyys 85 km .

Ratkaistaan kaartaa vastaavan keskuskulman $\alpha + \beta = \gamma$ suuruus.

$$b = \frac{\gamma}{360^\circ} \cdot 2\pi \cdot r \quad \text{Sijoitetaan } b = 85 \text{ ja } r \approx 6366,198.$$

$$85 = \frac{\gamma}{360^\circ} \cdot 2\pi \cdot 6366,198 \quad \text{Ratkaistaan CAS-laskimella.}$$

$$\gamma \approx 0,76500^\circ$$

Ratkaistaan kulman α suuruus suorakulmaisesta kolmiosta OEA .

$$\cos \alpha = \frac{6366,198}{6366,198 + 0,146} = \frac{6366,198}{6366,344}$$

$$\alpha = \cos^{-1}\left(\frac{6366,198}{6366,344}\right) \approx 0,38803^\circ$$

Lasketaan kulman β suuruus.

$$\beta \approx 0,76500^\circ - 0,38803^\circ = 0,37697^\circ$$

Ratkaistaan janan x pituus suorakulmaisesta kolmiosta OEB .

$$\cos 0,37697^\circ = \frac{6366,198}{6366,198 + x} \quad \text{Ratkaistaan CAS-laskimella.}$$

$$x \approx 0,13779 \text{ (km)}$$

Tallinnasta tornin huippu voidaan nähdä paikalta, jonka korkeus on

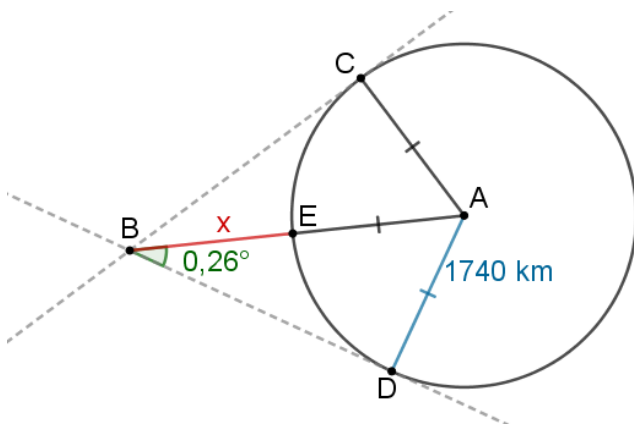
$0,13779 \text{ km} = 137,79 \text{ m} \approx 138 \text{ m}$.

Vastaus 138 m

11.20

a) Piirretään mallikuva.

Näkökulma on tangenttien välinen kulma. Piste B on Maan pinnalla oleva katselupiste. Merkitään Maan pinnan etäisyyttä Kuun pinnasta kirjaimella x . Jana AB puolittaa näkökulman: $\frac{0,52^\circ}{2} = 0,26^\circ$.

Ratkaistaan etäisyys x suorakulmaisesta kolmiosta.

$$\sin 0,26^\circ = \frac{1740}{x + 1740}$$

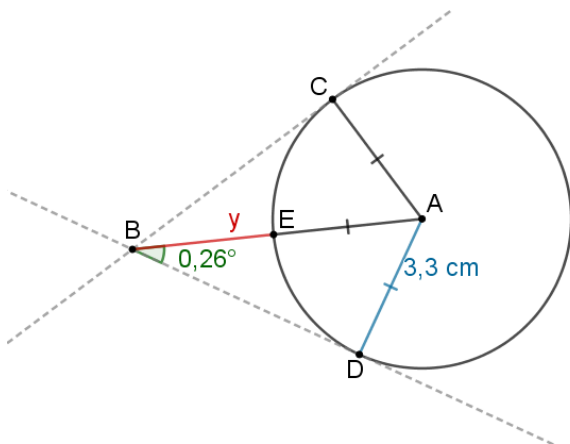
Sini on vastaisen kateetin
suhde hypotenuusaan.

Ratkaistaan CAS-laskimella.

$$x \approx 382\,000 \text{ (km)}$$

Matka Maan pinnalta Kuun pinnalle on 382 000 km.

- b) Piirretään mallikuva. Tennispallon säde on $\frac{6,6 \text{ cm}}{2} = 3,3 \text{ cm}$.
Merkitään katselupisteen etäisyyttä tennispallon pinnasta kirjaimella y .

Ratkaistaan etäisyys y suorakulmaisesta kolmiosta.

$$\sin 0,26^\circ = \frac{3,3}{y + 3,3}$$

Sini on vastaisen kateetin
suhde hypotenuusaan.

Ratkaistaan CAS-laskimella.

$$y \approx 720 \text{ (cm)}$$

Katseluetäisyys on $720 \text{ cm} = 7,2 \text{ m}$.

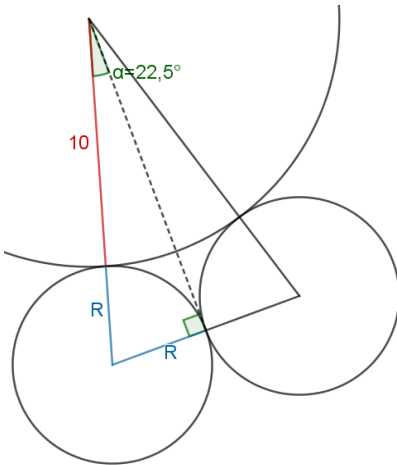
Vastaus

a) 382 000 km

b) 7,2 m

11.21

Piirretään keskimäinen ympyrä ja ympärillä olevista kahdeksasta ympyrästä kaksi.

Ympärillä on kahdeksan ympyrää, joten ison ympyrän keskipisteestä pienten ympyröiden keskipisteisiin piirretyt janat jakavat täyden kulman 360° kahdeksaan yhtä suureen osaan: $\frac{360^\circ}{8} = 45^\circ$.

Kuvaan merkitty kulma on puolet tästä kulmasta: $\alpha = \frac{45^\circ}{2} = 22,5^\circ$.

Ratkaistaan pienemmän ympyrän säde R suorakulmaisesta kolmiosta.

$$\sin 22,5^\circ = \frac{R}{10 + R} \quad \text{Ratkaistaan CAS-laskimella.}$$

$$R \approx 6,20 \text{ (cm)}$$

Ympäröivien ympyröiden säde on 6,20 cm.

Vastaus

6,20 cm